

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНЦІОНУВАННЯ
МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ
В СУЧАСНОМУ ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ**
Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції
21–22 травня 2026 р.

**ESSENTIAL ISSUES OF LANGUAGE AND LITERATURE
FUNCTIONING IN MODERN POLYCULTURAL SOCIETY**
Proceedings of the Xth international scientific-practical conference
21–22 May 2026

Запоріжжя, 2026

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Мукачівський державний університет
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Приватна установа «Інститут прикладної педагогіки»
Житомирський державний університет імені Івана Франка
ГО «Прогресильні»
Бюро перекладів TUE-Translate
Liepaja Academy of Riga Technical University (Latvia)
Stefan cel Mare University of Suceava (Romania)
Konstantin Preslavsky University of Shumen (Bulgaria)
Public Organization «Mittetulundusühing VitaTiim» (Estonia)
Georgetown University (USA)
Escola Secundária Fernando Lopes Graça (Cascais, Portugal)
Institute of Lithuanian Scientific Society (Lithuania)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ
МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ
В СУЧАСНОМУ ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ**
Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції
21–22 травня 2026 р.

**ESSENTIAL ISSUES OF LANGUAGE AND LITERATURE
FUNCTIONING IN MODERN POLYCULTURAL SOCIETY**
Proceedings of the Xth international scientific-practical conference
21–22 May 2026

Запоріжжя, 2026

Рекомендовано до друку

*Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені
Богдана Хмельницького (протокол № 17 від 23.06.2026 р.)*

Редакційна колегія:

Наталя Фалько – доктор психологічних наук, професор;

Наталя Глебова – доктор соціологічних наук, професор;

Тетяна Сіроштан – кандидат філологічних наук, доцент;

Юлія Надольська – кандидат педагогічних наук, доцент;

Сергій Пачев – кандидат історичних наук, доцент;

Олег Предместников – доктор юридичних наук, професор;

Тетяна Коноваленко – кандидат педагогічних наук, доцент;

Зоя Митяй – кандидат філологічних наук, доцент;

Людмила Афанасьева – кандидат філософських наук, доцент.

A43 Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 21–22 травня 2026 р.). Запоріжжя: Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2026. 340 с.

У збірнику оприлюднено матеріали учасників конференції «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві», яка відбулася 21–22 травня 2026 р.

Збірник призначено для наукових працівників, студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів різних рівнів.

У тезах збережено орфографію та пунктуацію авторів.

*За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність
покладається на авторів.*

УДК 81'24:316.74 (06)
© Авторський колектив, 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ГНОСЕОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО МОВОЗНАВСТВА11

Дем'янова О. В., Камішова Т. М. Методологічний інструментарій дослідження сучасного політичного дискурсу: лінгвістичний аспект11

Зигало Є. А. Мовна рефлексія в інтернет-просторі.....15

Журавель І. В. Особливості використання складних речень у художній прозі Василя Слапчука 18

Котенко О.В. Стилiстична функція конотативної лексики у творах Ірен Роздобудько 23

Кравченко О. Л., Куцевська О. С. Джерела слоганів брендованої продукції українських онлайн-медіа як відображення редакційної політики 28

Митяй З. О. Маркування гендерної чутливості фемінітивів у сучасному мовленні35

Сіроштан Т. В. Твори А. Крісті як джерело вивчення лексики детективного жанру39

Стрельнікова В.О. Лінгвістична репрезентація сексизму в сучасній англійській мові43

СЕКЦІЯ 2. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ У СУЧАСНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ДИСКУРСІ: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ІНТЕРПРЕТАЦІЯ 46

Білобровська К. О. «Рубікон» персонажів творів Б. Антоненка-Давидовича.....46

Жигоренко І. Ю. Нові імена в німецькій літературі: Тіян Сила52

Колесникова Л. Л. Вербалізація концепту «дім» у народнопісенному дискурсі56

Колінько О. П. Українська література і глобалізація: pro et contra59

Мажара Н. С. Своєрідність позицій наратора у спогадах Д. Стельмаха «Скелети в письменницьких шафах»64

Огульчанська О. А. Між коханням і архівом: онтологія речей і суб'єктивного часу в романі Орхана Памука “Музей невинності”69

<i>Татарган В. О.</i> «Пісня про рушник» А. Малишка: гендерний аспект музичної інтерпретації поезії	72
<i>Толстенцова Я. С.</i> Трансформація художнього слова в сучасній музиці (на прикладі вірша В. Симоненка «Ти знаєш, що ти – людина»)	75
<i>Khalabuzar O.</i> Comparative analysis of phonetic and stylistic features of the political rhetoric of Donald Trump and Kamala Harris	79
СЕКЦІЯ 3. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ	83
<i>Байтерякова Н. Ю.</i> Лексичний компонент і перекладацькі стратегії викладання теми “Human Rights” для студентів-філологів	83
<i>Бутрим О. В.</i> Створення ситуацій успіху на уроках англійської мови	88
<i>Воровка М. І.</i> Культура професійного мовлення викладачів і викладачок як складник педагогічної майстерності	91
<i>Глазкова І. Я., Михальова М. С.</i> Від тривоги до залученості: соціально-емоційне навчання у вивченні мов	93
<i>Кардашова О. Г.</i> Гейміфікація навчання англійської мови із застосуванням ІІІ-технологій	97
<i>Кравчук А. В., Сіроштан Т.В.</i> Роль інтерактивних завдань з риторики на уроках української мови в старших класах.....	102
<i>Лемещенко-Лагода В. В.</i> Метод TBL як засіб формування іншомовної професійної компетентності здобувачів економічних спеціальностей	105
<i>Myroievska A., Nadolska Yu.</i> The use of YouTube video hosting as a means of lexical semantization in English lessons for senior students	109
<i>Надольська Ю.А., Єніфанцева Л.А.</i> Розвиток креативного письма здобувачів у процесі вивчення німецької мови в закладах вищої освіти	112
<i>Нищета В. А.</i> Ключова компетентність навчання впродовж життя в новій українській школі й мовленнєва основа її	115
<i>Поповська К. М.</i> Гейміфікація як засіб формування іншомовної граматичної компетентності старшокласників	121

М. І. Воровка

Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ ВИКЛАДАЧІВ І ВИКЛАДАЧОК ЯК СКЛАДНИК ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Сучасні зміни в освітньому просторі зумовлюють підвищену увагу до підготовки конкурентоспроможного викладача закладу вищої освіти, який володіє високим рівнем професійної компетентності та педагогічної культури. Важливим складником професійно-педагогічної майстерності є культура мовлення, що забезпечує результативну комунікацію зі студентською аудиторією, сприяє формуванню сприятливого освітнього середовища та підвищує ефективність засвоєння навчального матеріалу.

Професійне мовлення виступає важливим інструментом педагогічної діяльності, оскільки саме через слово реалізуються навчальна, виховна та комунікативна функції освітнього процесу. Високий рівень мовленнєвої культури передбачає дотримання норм сучасної української літературної мови, логічність і точність викладу думок, доречність використання наукової термінології, а також етичність і виразність мовлення.

У структурі професійно-педагогічної майстерності культура мовлення поєднується низка взаємопов'язаних компонентів, серед яких мовна грамотність, комунікативна компетентність, риторичні вміння, здатність до педагогічної імпровізації та культура мовленнєвої взаємодії.

Важливим аспектом культури професійного спілкування є дотримання принципів гендерночутливості. Це передбачає використання засобів комунікації, які забезпечують рівне представлення жінок і чоловіків, уникають дискримінаційних висловлювань, стереотипних уявлень та форм, що можуть знецінювати або маргіналізувати окремі соціальні групи. Таке мовлення не лише відповідає сучасним мовним нормам і тенденціям розвитку української мови, а

й формує у здобувачів та здобувачок освіти усвідомлення принципів гендерної рівності, що є важливим складником демократичної культури суспільства.

Особливе значення має формування культури професійного мовлення майбутніх викладачів і викладачок у процесі вивчення дисципліни «Професійно-педагогічна майстерність і діяльність викладача».

У межах цієї дисципліни доцільно використовувати інтерактивні методи навчання, зокрема моделювання педагогічних ситуацій, тренінги з розвитку комунікативних умінь, риторичні вправи, аналіз педагогічного дискурсу. Такі методи сприяють розвитку навичок аргументованого висловлення думки, культури академічного мовлення та професійної комунікації.

Формування навичок гендерночутливого мовлення доцільно здійснювати у процесі професійної підготовки через аналіз освітнього контенту, роботу з мовними кейсами, обговорення прикладів дискримінаційного мовлення та відпрацювання практик інклюзивної комунікації.

Ефективним методом є **рольові вправи з педагогічної комунікації**, під час яких майбутні викладачі та викладачки моделюють фрагменти заняття (початок лекції, пояснення навчального матеріалу, відповіді на запитання аудиторії). У процесі виконання завдання особлива увага приділяється використанню коректних форм звертання до аудиторії, уживанню фемінітивів та уникненню мовних конструкцій, що відтворюють гендерні стереотипи. Це сприятиме розвитку мовленнєвої культури майбутніх фахівців, підвищенню їхньої педагогічної компетентності та створенню безпечного й недискримінаційного освітнього середовища.

Застосування таких вправ сприяє не лише формуванню культури професійного мовлення майбутніх викладачів і викладачок, а й розвитку їхньої комунікативної компетентності, критичного мислення та здатності до побудови недискримінаційної педагогічної взаємодії.

Отже, культура професійного мовлення є важливим складником педагогічної майстерності викладача, що визначає якість його професійної діяльності та ефективність освітнього процесу.